

ระเบียบกรมปศุสัตว์

ว่าด้วยการทำลายหรือจัดการโดยวิธีอื่นซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ที่นำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักร

พ.ศ. ๒๕๖๓

เพื่อให้การป้องกันและควบคุมความเสียหายอันเกิดจากโรคระบาดสัตว์ ซึ่งมีสาเหตุมาจากการนำเข้าในราชอาณาจักรหรือการนำผ่านราชอาณาจักร ซึ่งสัตว์ที่เป็นโรคระบาดหรือสงสัยว่าเป็นโรคระบาด หรือสัตว์หรือซากสัตว์ที่เป็นพาหะของโรคระบาดให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ มาตรา ๔๒ วรรคสอง และวรรคสาม (๒) แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ อธิบดีกรมปศุสัตว์จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมปศุสัตว์ว่าด้วยการทำลายหรือจัดการโดยวิธีอื่นซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ที่นำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกรมปศุสัตว์ว่าด้วยการทำลายหรือจัดการโดยวิธีอื่นซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ที่ถูกยึดหรืออายัดไว้กรณีนำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๙

ข้อ ๔ ให้ผู้อำนวยการสำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“สัตว์” หมายความว่า สัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

“ซากสัตว์” หมายความว่า

(๑) ร่างกายหรือส่วนของร่างกายสัตว์ที่ตายแล้ว

(๒) สิ่งใด ๆ ที่ได้จากสัตว์ที่มีชีวิตหรือสัตว์ที่ตายแล้ว

(๓) อาหารสุกที่ทำ ประกอบ หรือปรุงจากซากสัตว์ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

(๔) สิ่งประดิษฐ์สำเร็จรูปที่ทำจากซากสัตว์ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“โรคระบาด” หมายความว่า โรคระบาดตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

“พาหะของโรคระบาด” หมายความว่า พาหะของโรคระบาดตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

“สัตว์ที่เป็นโรคระบาด” หมายความว่า สัตว์ที่ได้รับเชื้อโรคระบาดทั้งที่แสดงอาการและไม่แสดงอาการ

“สัตว์ที่เป็นพาหะของโรคระบาด” หมายความว่า สัตว์ซึ่งไม่ปรากฏอาการของโรคระบาด แต่มีเชื้อโรคระบาดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้รับเชื้อโรคระบาดซึ่งอาจติดต่อคนหรือสัตว์อื่นได้

“ซากสัตว์ที่เป็นพาหะของโรคระบาด” หมายความว่า

(๑) ซากสัตว์ที่มาจากสัตว์ที่เป็นโรคระบาดหรือสัตว์ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นโรคระบาดหรือสัตว์ที่เป็นพาหะของโรคระบาด หรือ

(๒) ซากสัตว์ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีเชื้อโรคระบาด เช่น ซากสัตว์มาจากแหล่งที่มีโรคระบาด หรือสงสัยว่ามีโรคระบาด หรือไม่ทราบแหล่งที่มา หรือไม่มีเอกสารรับรองสุขศาสตร์ซากสัตว์ จากหน่วยงานที่รับผิดชอบ หรือไม่มีหีบห่อที่ป้องกันการปนเปื้อนของเชื้อโรคได้ เป็นต้น

“สัตว์แพทย์” หมายความว่า สัตว์แพทย์ตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

“สารวัตร” หมายความว่า สารวัตรตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

ข้อ ๖ ให้สัตว์แพทย์ทำลายสัตว์หรือซากสัตว์ที่นำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักรที่สารวัตร ยึดหรืออายัดไว้ หรือจัดการโดยวิธีอื่นแก่สัตว์หรือซากสัตว์ที่มีลักษณะ ดังนี้

(๑) สัตว์ที่เป็นโรคระบาด หรือสัตว์ที่เป็นพาหะของโรคระบาด

(๒) ซากสัตว์ที่เป็นพาหะของโรคระบาด

(๓) สัตว์หรือซากสัตว์ที่นำเข้า หรือนำผ่านราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๓๑ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ในกรณีที่มีวิธีการตรวจสอบพิสูจน์ไม่อาจกระทำได้อย่างง่าย หรือไม่คุ้มค่าในอันที่จะพิสูจน์ว่าสัตว์ หรือซากสัตว์ ดังกล่าวเป็นโรคระบาด หรือเป็นพาหะของโรคระบาด

ในกรณีสัตว์หรือซากสัตว์ที่นำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักรโดยได้รับอนุญาตตามมาตรา ๓๑ แล้วตรวจพบว่าเป็นโรคระบาดหรือเป็นพาหะของโรคระบาด ให้สัตว์แพทย์มีอำนาจทำลายสัตว์หรือ ซากสัตว์หรือจัดการโดยวิธีอื่นแก่สัตว์หรือซากสัตว์นั้นด้วย

หมวด ๑

การทำลายสัตว์หรือซากสัตว์ที่นำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักร

ข้อ ๗ ในกรณีที่ตรวจพบว่าสัตว์เป็นโรคระบาดหรือเป็นพาหะของโรคระบาด ให้สัตว์แพทย์ ทำลายสัตว์ที่เป็นโรคระบาด หรือเป็นพาหะของโรคระบาด ดังนี้

(๑) ใช้สารเคมีให้สัตว์กิน ฉีด แห่ หรือสูดดมเข้าร่างกายสัตว์เพื่อให้สัตว์นั้นตายโดยไม่ทรมาน

(๒) ทำลายสัตว์ด้วยปืนชนิดยิงสัตว์โดยเฉพาะ ยิงสัตว์นั้นให้ตาย

(๓) ทำลายด้วยอาวุธปืนตามกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน และสิ่งเทียมอาวุธปืน

(๔) กรณี นก ไก่ เป็ด ห่าน ให้ดำเนินการตาม (๑) หรือใช้วิธีการดิงคอกให้สัตว์ตาย

(๕) ทำลายสัตว์ด้วยวิธีอื่นตามที่สัตว์แพทย์กำหนด

ซากสัตว์ซึ่งได้จากการทำลายตามวรรคหนึ่ง ให้สัตว์แพทย์ผู้ทำลายดำเนินการทำลายซากสัตว์นั้น ตามวิธีการที่กำหนดไว้ข้อ ๘

ข้อ ๘ ในกรณีที่ตรวจพบว่าซากสัตว์เป็นพาหะของโรคระบาด ให้สัตว์แพทย์ทำลายซากสัตว์ ที่เป็นพาหะของโรคระบาด ดังนี้

(๑) ฝังซากสัตว์โดยให้ส่วนบนสุดของซากสัตว์อยู่ใต้ระดับผิวดินไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร และถ้าเป็นซากสัตว์ใหญ่ เช่น ช้าง ม้า โค กระบือ หรือซากสัตว์ที่มีจำนวนมาก ให้พูนดินกลบหลุม

เหนือระดับผิวดินไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร และใช้สารเคมีที่สามารถทำลายเชื้อจุลินทรีย์หรือเชื้อโรคต่าง ๆ โดยการแช่ ราว หรือรอยที่ส่วนต่าง ๆ ของซากสัตว์นั้นจนทั่ว รวมถึงบริเวณปากหลุมที่ฝังซากสัตว์นั้นด้วย หรือ

- (๒) ใช้ไฟเผาทำลายซากสัตว์นั้นให้ไหม้จนสิ้น หรือ
- (๓) ใช้วิธีการทำลายซากสัตว์ด้วยวิธีอื่นตามที่สัตวแพทย์กำหนด

หมวด ๒

การจัดการโดยวิธีอื่น

ข้อ ๙ ซากสัตว์ที่นำเข้าโดยได้รับอนุญาตตามมาตรา ๓๑ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๒ หากตรวจพบเชื้อโรคระบาดตามบัญชีเชื้อโรคระบาดที่สามารถส่งกลับซากสัตว์ไปยังประเทศต้นทางได้แนบท้ายระเบียบนี้ ให้สามารถส่งกลับซากสัตว์ดังกล่าวไปยังประเทศต้นทางได้

ข้อ ๑๐ สัตว์ที่เป็นโรคระบาดหรือสัตว์ที่เป็นพาหะของโรคระบาด หากสัตวแพทย์พิจารณาแล้วเห็นว่าสามารถรักษาให้หายได้ ให้สัตวแพทย์ดำเนินการรักษาและดูแลให้สัตว์หายจากโรคระบาด โดยโรคระบาดดังกล่าวต้องไม่เป็นโรคระบาดร้ายแรงที่ส่งผลให้มีการแพร่ระบาดเป็นวงกว้าง หรือไม่เป็นโรคร้ายแรงติดต่อกันได้ และเป็นไปตามนโยบายของกรมปศุสัตว์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย เมื่อสัตว์หายจากโรคระบาดหรือไม่เป็นพาหะของโรคระบาดแล้ว ให้ดำเนินการตามขั้นตอนกระบวนการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป

ข้อ ๑๑ กรณีที่สัตวแพทย์พิจารณาแล้วเห็นว่า ซากสัตว์ที่ได้จากการทำลายสัตว์ตามข้อ ๗ หรือซากสัตว์ที่จะต้องทำลายตามข้อ ๘ นั้น ซากสัตว์ดังกล่าวทั้งหมดหรือบางส่วนยังมีคุณค่าสามารถนำซากสัตว์ดังกล่าวไปบริโภคหรือใช้ประโยชน์ได้โดยปลอดภัย ให้แจ้งเจ้าของหรือผู้นำเข้าหรือนำผ่านสัตว์หรือซากสัตว์ทราบ และให้ดำเนินการตามวิธีการที่กรมปศุสัตว์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนด รวมทั้งการนำซากสัตว์นั้นไปเป็นอาหารเลี้ยงสัตว์ สำหรับซากสัตว์ส่วนที่ไม่ต้องการให้ทำลายเสียให้สิ้นตามวิธีการในข้อ ๘

หมวด ๓

การทำความสะอาดและฆ่าเชื้อโรค

ข้อ ๑๒ ให้สัตวแพทย์จัดให้มีการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อโรคที่อุปกรณ์ เครื่องมือ บริเวณที่ปฏิบัติการทำลายสัตว์หรือซากสัตว์ หรือการจัดการโดยวิธีอื่น ตามความในหมวด ๑ และหมวด ๒ เพื่อเป็นการกำจัดเชื้อโรคในสิ่งแวดล้อม

หมวด ๔

ค่าใช้จ่าย

ข้อ ๑๓ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการตรวจโรค การรักษาและดูแลสัตว์ การเก็บรักษาซากสัตว์หรือ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวกับการยึด การอายัด การทำลายสัตว์หรือซากสัตว์ ตามระเบียบนี้ ให้เจ้าของผู้นำเข้าหรือนำผ่านสัตว์หรือซากสัตว์เป็นผู้รับผิดชอบทั้งสิ้น

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

สรวิศ ธานีโต

อธิบดีกรมปศุสัตว์

บัญชีเชื้อโรครอบาที่สามารถส่งกลับซากสัตว์ไปยังประเทศต้นทางได้

๑. โรคที่เกิดจากเชื้อซัลโมเนลลา ทุกซีโรวาร์ ยกเว้น

- (๑) โรคซัลโมเนลลา ซีโรวาร์ ไทฟิมูเรียม (*Salmonella* Typhimurium)
- (๒) โรคซัลโมเนลลา ซีโรวาร์ ดับลิน (*Salmonella* Dublin)
- (๓) โรคซัลโมเนลลา ซีโรวาร์ โคลเลอริเชียร์ (*Salmonella* Choleraesuis)
- (๔) โรคซัลโมเนลลา ซีโรวาร์ พูลโลรัม (*Salmonella* Pullorum)
- (๕) โรคซัลโมเนลลา ซีโรวาร์ กาลินารุม (*Salmonella* Gallinarum)
- (๖) โรคซัลโมเนลลา ซีโรวาร์ เอนเทอไรติดีส (*Salmonella* Enteritidis)
- (๗) โรคซัลโมเนลลา ซีโรวาร์ แบรินเดนเบิร์ก (*Salmonella* Brandenburg)

๒. โรคสัตว์น้ำในกลุ่มครัสเตเชียน ดังต่อไปนี้

- (๑) โรคเครฟิชเพลก (Crayfish plague)
- (๒) โรคตัวแดงดวงขาว (White spot disease)
- (๓) โรคทีเอส (TS หรือ Taura syndrome)
- (๔) โรคหัวเหลือง (Infection with yellow head virus)
- (๕) โรคหางขาว (White tail disease)
- (๖) โรคเอเอชพีเอ็นดี (AHPND หรือ Acute hepatopancreatic necrosis disease)
- (๗) โรคเอ็นเอชพี (NHP หรือ Necrotising hepatopancreatitis)
- (๘) โรคไอเอชเอชเอ็น (IHHN หรือ Infectious hypodermal and haematopoietic necrosis)
- (๙) โรคไอเอ็มเอ็น (IMN หรือ Infectious myonecrosis)
- (๑๐) โรคเอสเอสไอวี (SHIV หรือ Shrimp hemocyte iridescent virus)